

כ' תמוז תשפ"א
30 יוני 2021
מספר מסמך: 879239

לכבוד
תפוצת בעלי עניין
שלום רב,

הנדון: החלת מדיניות אכיפה ביחס לעמידת פיגומי זקפים בת"י 1-1139

כללי:

ביום 27.1.2019 פורסמו ברשומות תקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בנייה) (תיקון), התשע"ט – 2019 (להלן – "התקנות"), במסגרתן, הוסדרה בין היתר, חובת מבצע הבנייה לעשות שימוש בפיגומי זקפים העומד בדרישות תקן ישראלי ת"י 1139 חלק 1 פיגומים: דרישות תפקוד ותכן כללי (להלן – "התקן").

חובה זו הוחלה על מבצעי הבנייה באופן הדרגתי, ב- 3 פעימות אשר נקבעו במסגרת תקנה 19 (ב), כדלקמן:

1. הראשונה (לגבי פיגומי זקפים שגובהם מעל ל- 30 מטרים) – 6 חודשים ממועד פרסום התקנות.
2. השנייה (לגבי פיגומי זקפים שגובהם מעל ל- 8 מטרים אך פחות מ- 30 מטרים) – 18 חודשים מיום פרסומן.
3. השלישית (לגבי פיגומי זקפים שגובהם מתחת ל- 8 מטרים) – 36 חודשים ממועד הפרסום.

בתקופה שחלפה מאז כניסת התיקון לתוקף, התהוו מספר חסמים שהקשו על יבואנים ויצרני פיגומים להוכיח עמידתם בתקן הישראלי.

בתקופה זו מפקחי מינהל הבטיחות בעבודה אכפו את דרישות התקנה בכל הנוגע לדרישות המקצועיות והמבניות של פיגומי זקפים ופיגומים אחרים. הפעילות כללה בדיקת מתכנני פיגומים, פיגומים מיוחדים, מכונות הרמה המותקנות על פיגום וכיו"ב.

בכל אותה תקופה לא התאפשרה החלת מדיניות פיקוח ואכיפה ביחס לעמידת פיגום זקפים בדרישת התקן הישראלי, כפי שמפורט כאמור בתקנה 34 לתקנות, שכן לא אושרו דגמי פיגומים לפי תקן זה.

בתחילת שנת 2021, אישר מכון התקנים לראשונה מספר דגמים של פיגומי זקפים, שהוצגו לבחינתו על ידי מספר יבואנים בישראל.

בהתאם לאישור זה של מכון התקנים עומדים דגמים אלו בתקן ישראלי ת"י 1-1139 כנדרש בתקנה 34 לתקנות.

זכיר כי תקנה 34 לתקנות עבודות בנייה קובעת כי מבצע בנייה לא יקים ולא ישתמש בפיגום זקפים אלא אם הוא עומד בדרישות הבאות:

- א. הפיגום עומד בדרישות תקן פיגומים ישראלי;
- ב. כל רכיב מרכיבי הפיגום סומן על ידי יצרן הפיגומים בסימון של קבע הכולל את הפרטים האלה:
שם היצרן, דגם הפיגום, מועד הייצור;
- ג. בידי מבצע הבנייה תעודת בדיקה של מעבדה מאושרת¹ המעידה כי דגם הפיגום עומד בדרישות תקן הפיגומים הישראלי; תעודה כאמור תידרש בין אם הפיגום יוצר בארץ ובין אם יובא מחוץ לישראל;
- ד. עותק של תעודת הבדיקה כאמור יצורף לפנקס הכללי, הנמצא באתר שבו מותקן הפיגום.

¹ מעבדה מאושרת כמשמעותה לפי סעיף 12(א) לחוק התקנים, התשי"ג-1953.

בנוסף, קובעת התקנה כי פיגומי זקפים ומשטחים שיוצרו עד תום שישה חודשים מיום 27.1.2019, רשאי יצרנם לסמנם בשם היצרן ובדגם שלפיו יוצרו, אם היצרן קיבל אישור מעבדה מאושרת לאותו דגם לעניין תקן ישראלי לפיגומים, אף אם האישור ניתן לאחר מועד ייצורם, ואם עשה כן יראו את הסימון כאילו נעשה בהתאם להוראות תקנה 34(א)(2) (סעיף קטן ב לעיל).

כמו כן, נקבע במסגרת תקנה 34(ב) כי ככל שתיקבע בתקנות הוראה הנוגעת לפיגום זקפים העומדת בסתירה להוראה הקבועה בתקן פיגומים ישראלי, יגברו ההוראות הקבועות בתקן.

עם מתן אישורי מכון תקנים שניתנו למספר דגמי פיגומי זקפים בדבר עמידתם בתקן כאמור, מבקש מינהל הבטיחות בעבודה לפרסם את עקרונות מדיניות הפיקוח והאכיפה בנוגע לעמידה בדרישות תקנה 34 לתקנות, ולפעול לאכיפת התאמת פיגומי זקפים בענף הבנייה בישראל לתקן הישראלי 1139-1 וזאת במסגרת פעילות הפיקוח הנערכת בעבודות בנייה ברחבי המדינה כמפורט להלן.

מבלי לגרוע מהאכיפה והפיקוח שבוצעו עד כה כמוסבר לעיל, מפקחי מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית, יפעלו לפיקוח ואכיפה של דרישות תקנה 34 לתקנות עבודת בנייה הנוגעות לשימוש בפיגומי זקפים ולעמידת פיגום זקפים בתקן ישראלי ת"י 1139-1, ביחס לכל פיגום שיוקם ויותקן לאחר יום 1.9.2021 (למעט פיגומי זקפים שגובהם מתחת ל- 8 מטרים לגביהם מועד התחילה כאמור בתקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בנייה) (תיקון), התשע"ט-2019 הינו מיום 27.1.2022 ולפיכך מועד תחילת האכיפה יהיה בהתאם וכפי שיפורט להלן), בדגש על המפורט להלן:

1. חובת מבצע הבנייה להקים או להשתמש בפיגום זקפים העומד בדרישות תקן ישראלי ת"י 1139-1.
2. הדרישה ממבצע הבנייה לוודא כי כל רכיב מרכיבי הפיגום מסומן כפי שדורשת התקנה, ובידיו תעודת בדיקה של מעבדה מאושרת המצורפת לפנקס הכללי באתר.
3. הפיגום נבנה על ידי בונה מקצועי לפיגומים, המופיע במרשם המצוי באתר האינטרנט של מינהל הבטיחות. ככל שמדובר בבונה מקצועי שקיבל הסמכתו טרם התיקון האמור לתקנה בשנת 2019, יאכפו מפקחי המינהל את הדרישה שנקבעה בתקנה לעניין תקופת המעבר שאורכה שנתיים ממועד תחילת תיקון התקנות משנת 2019 (קרי תקופת מעבר זו הינה עד ליום 27.7.2021), במהלכה נדרש מהבונה המקצועי לעבור השתלמות מתאימה ומבחן בנושא הקמת פיגום זקפים העומד בת"י 1139-1.

מועד תחילה ומשמעויות פיקוח ואכיפה:

1. החל מיום כניסתה לתוקף של מדיניות זו כפי שיפורט בסעיף 2 להלן, יונחו מפקחי המינהל לפעול להטלת סנקציות מנהליות על מבצע הבנייה לרבות צווי שיפור, צווי בטיחות האוסרים על המשך שימוש/פירוקו של פיגום זקפים בהתאם לחוק ארגון הפיקוח על העבודה, תשי"ד-1954, התראות ועיצומים כספיים בהתאם לחוק להגברת האכיפה של דיני עבודה, תשע"ב-2011 או לחילופין לפעול לפתיחה בהליכים פליליים בהתאם לסמכויות על פי חקיקת הבטיחות בעבודה ובהתאם לנוהל ניתוב תיקי אכיפה בתחום הבטיחות בעבודה בענף הבנייה מיום 14.9.2020², זאת במידה ויימצא כי לא התקיימו הוראות תקנה 34 והדגשים לה, כפי שפורטו לעיל.

עד מועד כניסת המדיניות לתוקף כאמור להלן, תימשך אכיפת מפקחי המינהל את דרישות התקנות בכללותן, כפי שנעשה מאז כניסת התקנות לתוקף, למעט תקנה 34.

2. מועד תחילת הכניסה לתוקף של מדיניות אכיפה זו יהיה כדלקמן:

א. ביחס לפיגומי זקפים שוגבהם מעל 8 מטר - מועד התחילה מיום 1.9.21.

ב. ביחס לפיגומי זקפים שגובהם מתחת ל- 8 מטרים - מועד התחילה יהא כפי שנקבע בתקנה 19(ב)(3). לתקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בנייה) (תיקון), התשע"ט-2019, קרי מיום 27.1.22.

מדיניות אכיפה זו לא תגרע מאחריותם וחובותיהם על פי דין של בעלי תפקידים באתרי בנייה.

עו"ד גלי לוי
התובעת הראשית

עו"ד דבורה ספיר-אליעזר
סגנית בכירה ליועצת המשפטית

אינג' חזי שורצמן
מפקח עבודה ראשי